

Хлань Вікторія Євгенівна
Житомирський державний
технологічний університет
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Кулаковська Л.П.

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Молодь – це окрема частина ринку праці, яка впливає на суспільні процеси, визначаючи майбутнє держави, використовуючи свою мобільність, гнучкість та креативність мислення. Молодь є специфічною соціально-економічною групою населення, яка потребує додаткових заходів підтримки на ринку праці, так як безробітна молодь на сьогоднішній день стала досить звичним явищем.

Актуальність даної теми зумовлена тим, що молодь є основою майбутнього трудового потенціалу країни. Залучення молоді в суспільні процеси країни є одним з перспективних напрямів забезпечення повної зайнятості. Початок ХХІ століття відомий різким загостренням соціальних проблем молоді в різних країнах світу в тому числі і в Україні. Однією з найважливіших проблем стало молодіжне безробіття. Таке явище, як „безробіття” постійно турбує суспільство і вимагає глибокого вивчення причин, які його породжують, аналізу економічної науки і постійної уваги з боку урядових структур. Вивчення безробіття в цілому почалось ще за часів Т. Мальтуса (кінець ХVІІІ століття) у праці „Досвід про закон народонаселення”. Т. Мальтус помітив, що безробіття викликають демографічні причини, через які темпи росту народонаселення перевищують темпи зростання виробництва. Недолік цієї теорії полягає в тому, що вона не пояснює виникнення безробіття у високорозвинених країнах з низькою народжуваністю.

Існує три основні концепції пояснення безробіття, це класична, кейнсіанська та монетаристська. Однак, вони пояснюють безробіття як загальне явище. У випадку з молодіжним безробіттям все доволі складніше.

Як свідчать результати опитувань, майже 70% випускників шкіл зорієнтовані на навчання у вузах, що є наслідком відсутності системного підходу до формування усвідомленого вибору професій, необхідних на ринку праці. Тому, через перенасиченість певних професій на ринку праці безліч молодих спеціалістів просто нездатні себе реалізувати у своїй країні, тому спостерігається високий рівень еміграції в Україні, через що країна втрачає робочу силу, яку можна було б реалізувати в інших сферах діяльності, де бракує провідних спеціалістів з молодіжним підходом. Однак і Міністерство освіти і науки України чомусь не спрямовує свої можливості на введення санкцій щодо відкриття нових спеціальностей і напрямів підготовки у ВНЗ, або відміни тих з них, що наразі переповнили вітчизняний ринок праці.

Така тенденція призвела до того, що зараз в Україні на одного випускника – майбутнього робітника, який навчався в системі професійно-технічної освіти, – припадає на чотирьох фахівців з вищою освітою.

Молодь набагато вразливіша за представників дорослої групи робочої сили. Як засвідчують результати останніх досліджень вчених, кожен другий, хто звертається в Державну службу зайнятості, молодше 35 років. Два роки тому 56 тисяч випускників ВНЗ і 36 тисяч випускників професійно-технічних навчальних закладів не змогли знайти роботу.

Також необхідно враховувати досить скрутну ситуацію в Україні, через що зросли темпи скорочення діючого персоналу, та зменшилася кількість відкритих вакансій. Настання воєнної ситуації в Україні може призвести до фатальних наслідків, так як призиву підлягають в основному молоді юнаки. Це призведе до тяжких втрат населення, цілісності держави та до повної розрухи економіки.

На нашу думку, подолання молодіжного безробіття можливе при повній поінформованості молоді щодо провідних та необхідних спеціальностей, які необхідні на ринку праці. Тоді представники молодіжної групи населення зможуть з орієнтуватися, в якому напрямку думати. Також надати можливість реалізовуватися талановитій та креативній молоді, створюючи для них умови, в яких можливо розвивати свої здібності. Стимулювати відкриття нових підприємств, фірм з надання послуг, святкових агентств і т.д.

Не можна не погодитися з тим, що досить важливо під час розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти застосовувати компетентнісний підхід. Застосування компетентнісного підходу до розроблення ГСВО має призвести до формування нової системи діагностичних засобів із переходом від оцінювання знань випускника ВНЗ до оцінювання його компетенцій та визначення рівня компетентності загалом.

Запропоноване в європейському проекті TUNING поняття „компетенцій” включає знання й розуміння (теоретичне знання академічної галузі, здатність знати й розуміти), знання як діяти (практичне й оперативне застосування знань до конкретних ситуацій), знання як бути (цінності як невід’ємна частина способу сприйняття й життя з іншими в соціальному контексті). Поняття „компетенція” включає не тільки когнітивну й операційно-технологічну складові, але й мотиваційну, етичну, соціальну, поведінкову сторони (результати освіти, знання, уміння, систему ціннісних орієнтацій). У формуванні компетенції вирішальну роль відіграє не тільки зміст освіти, але також освітнє середовище вищих навчальних закладів, організація освітнього процесу, освітні технології, включаючи самостійну роботу студентів тощо.

Особливості ГСВО полягають у тому, щоб визначити, що має знати і вміти випускник ВНЗ, однак чи відповідає це реальності? Непросто погодитися, так як студенти володіють в основному теоретичними знаннями, при чому не завжди з тих дисциплін, які дійсно необхідні для тієї або іншої спеціальності. Важливо враховувати специфіку роботи підприємств, на робочі місця в яких можуть претендувати молоді кадри. На нашу думку, ці особливості не враховані, тому необхідно з невеликим інтервалом часу переглядати стандарти ринку праці та зміст ГСВО для того, щоб створити найсприятливіші умови для навчання та можливість реалізувати себе в категорії економічно-активного населення.

Якщо узагальнити все вищезазначене, то можемо відзначити, що дана тема потребує подальших ретельних досліджень способів запобігання досить серйозних та негативних економічних і соціально-психологічних наслідків незайнятості молоді, яка не може реалізуватися в суспільстві. Адже проблеми працевлаштування молоді спричиняють прямий вплив на стані економіки і добробут населення країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Молодіжна доктрина України (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cek.org.ua>. – Назва з екрану.
2. Методичні рекомендації з розроблення складових ГСВО (компетентнісний підхід) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nprkmk.blogspot.com/2013/10/blog-post_29. – Назва з екрану.
3. Молодіжне безробіття та його подолання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cvu.dn.ua/>. – Назва з екрану.